

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM – SZÓBELI ÉRETTSÉGI TÉTELEK 12.FM – 2014. június

A szóbeli érettségi vizsgatétel felépítése irodalomból és magyar nyelvből: Témakör – Tétel – Feladat.
A témakörök és a tételek nyilvánosságra hozhatók, a feladatok nem. A vizsgán a feladatokat kell kifejtetni, megoldani.

IRODALOM

Életművek

- Epikus sajátosságok Petőfi Sándor *A helység kalapácsa* című művében
- Verstípusok Arany János lírájában
- A modernség szerelemélménye Ady Endre lírájában
- Az ószövetségi történet újraírása: Babits Mihály *Jónás könyve* című műve
- Az apa-fiú viszony Kosztolányi Dezső novelláiban
- József Attila társadalomábrázoló lírája

Portrék

- Nemzeti ódáink történelemszemlélete
(Berzsenyi Dániel: *A magyarokhoz I.*, Kölcsey Ferenc: *Himnusz*, Vörösmarty Mihály: *Szózat*)
- Bűn, büntetés, bűnhődés Mikszáth Kálmán *A jó palócok* című kötetében
- A peremlét megjelenítése Móricz Zsigmond novelláiban
- Az ecloga műfaj szerepe, alakulása Radnóti Miklós lírájában

Látásmódok

- Karinthy Frigyes *Tanár úr kérem* című kötetének humora
- A zsarnokság groteszk megjelenítése Örkény István *Tóték* című drámájában
- Az elbeszélés mód sajátosságai Krúdy Gyula *Szindbád* novelláiban

A kortárs irodalomból

- Egy sajátos beszédmód: a palimpszeszt

Világirodalom

- Az Ószövetség és az Újszövetség istenképe
- A romantika világgépe és művészetfelfogása néhány világirodalmi mű alapján

Színház- és drámatörténet

- Komikus és tragikus mozzanatok Molière *Tartuffe* című drámájában
- Katona József: *Bánk bán* – az *Ötödik szakasz* drámája

Az irodalom határterületei

- A csodamese, tündérmese műfaji sajátosságai

Regionális kultúra

- A századelő nagyvárosi társadalma – a cselédlét (Kosztolányi Dezső *Édes Anna* című műve alapján)

MAGYAR NYELV

Ember és nyelv

- A nyelvi jelrendszer
- A nyelv szinkrón (leíró) és diakrón (történeti) megközelítése

Kommunikáció

- A kommunikáció tényezői
- A kommunikáció funkciói
- A nem nyelvi kommunikáció (metakommunikáció)

A magyar nyelv története

- A magyar nyelv rokonsága
- A magyar írásbeliség történetének dokumentumai

Nyelv és társadalom

- A nyelvváltozatok
- A szleng
- A modern infokommunikációs eszközök hatása a nyelvhasználatra

A nyelvi szintek

- A szókincs rétegei
- A mondatrészek

A szöveg

- A szöveg helye a nyelvi rendszerben
- A szövegösszetartó erő – szövegkapcsoló-elemek
- A szövegtípusok

A retorika alapjai

- A szónoki beszéd fajtái
- A szónoki beszéd részei
- Az érv és az érvelés

Stílus és jelentés

- A jelentés és a stílus kapcsolata
- Az erősítés eszközei. az alakzatok

Budapest, 2014. március

Ritoók Judit
szaktanár